

Rwandese rozenteler Aurore Umubyeyi:

'We hebben ROZEN uit Rwanda geïntroduceerd op wereldmarkt'

Aurore Umubyeyi staat aan het hoofd van Bella Flowers, Rwanda's eerste rozenkwekerij voor export. Het bedrijf maakt onderdeel uit van het Gishari Flower Park, een overheidsproject met als doel de bloementeelt een impuls te geven. Vorig jaar werd de eerste lading rozen naar Nederland gevlogen. „Alsof we een pad moesten creëren middenin een oerwoud, maar het is ons gelukt!”

Om Bella Flowers te bereiken rijden we vanaf de hoofdstad Kigali anderhalf uur door het golvende en groene Oost Rwandese landschap. We passeren dorpjes, fruitstalletjes en hardwerkende boeren. Aan het einde van een net aangelegde brede rode zandweg doemen ineens de kassen op.

„Dit is ons bedrijf”, zegt Umubyeyi met een grote glimlach terwijl ze aan komt lopen. „En dit..” Ze wijst naar de enorme vlakke achter het prikkeldraad, „Dit is helemaal klaargemaakt voor nieuwe kwekerijen.” Mannen bewerken de rode grond handmatig met ploegen. In de verte schittert het Muhazi meer in de zon. „Het is een goede plek voor het telen van bloemen. Overdag is het rond de 25°C, 's nachts koelt het flink af, er valt voldoende regen en we hebben toegang tot het meer.”

Strategische investering

De Rwandese overheid wil de bloementeelt ontwikkelen voor de export en heeft daarom het Gishari Flower Park in het leven geroepen. Het terrein van 100 ha ligt in het oosten van het land, in de Rwamagana regio. Bella Flowers is met haar 20 ha het eerste, en voorlopig

enige, draaiende bedrijf dat onderdeel uitmaakt van het park. Het is eigendom van de staat.

„Wij dienen als voorbeeld en moeten investeerders laten zien dat het mogelijk is om hier bloemen te kweken en te exporteren”, vertelt Umubyeyi. „Zie het als een strategische investering.” Deze grote verantwoordelijkheid ligt op haar schouders. „Het is inderdaad niet makkelijk. Je moet aan zoveel dingen denken. Maar ik ben trots op wat we in korte tijd hebben neergezet.”

Eerste keren

Via de kantoren lopen we naar de grote inpakhal waar tientallen medewerkers gele, rode en roze rozen aan het snijden en inpakken zijn. De dag erna vertrekt er weer een volle vrachtwagen richting het internationale vliegveld in Kigali. Het is moeilijk voor te stellen dat hier twee jaar geleden nog niets stond. „Het is een aaneenschakeling van 'eerste keren' geweest het afgelopen jaar. Eerste keer planten. Eerste keer oogsten. Eerste keer exporteren.”

Inmiddels zijn we in de kassen en Umubyeyi spreekt af en toe een kasmanager aan. „We hebben ie-

dereen de afgelopen maanden getraind, en er komt regelmatig een deskundige uit Kenia waarvan we veel kunnen leren.”

Van de 20 ha is 13 ha in productie, 4 ha is jong gewas en de laatste 3 ha wordt in augustus geplant. In de kassen groeien rozen met een medium kopgrootte zoals Ace Pink, Prestige en Moonwalk. „Voorlopig willen we niet concurreren met giganten als Kenia of Ethiopië. Door verschillende originele combinaties aan te bieden proberen we vooral iets toe te voegen aan de bestaande markt.”

Geen cargovlucht

In september vorig jaar exporteerde Bella Flowers de eerste rozen naar Nederland. Het bedrijf typeert het als een mijlpaal. Momenteel gaan er drie keer per week 50.000 takken die kant op, en in het hoogseizoen met Kerstmis en Valentijn zijn dat er 100.000.

De strategie van Bella Flowers bepaalt dat 10% van de productie op de lokale markt wordt afgezet. De rozen bestemd voor export gaan voorlopig met de directe KLM-vlucht naar Amsterdam. „We zijn afhankelijk van de ruimte in het vliegtuig”, legt Umubyeyi uit.

Aurore Umubyeyi

BEDRIJF Bella Flowers

PLAATS Rwamagana, Rwanda

GEWAS en OPPERVLAKE roos, 20 ha

CULTIVARS o.a. Athena, Furiosa, Ace Pink, Bella Rose, Tacazzi, New Orleans, Prestige, Deep Water, Moonwalk en Revival.

2014

Bella Flowers wordt geregistreerd als bedrijf na een kabinet-resolutie.

2015

Prepareren grond en bouw van kassen.

2016 – maart

Eerste rozen geplant.

„Er zijn namelijk nog geen cargo-vluchten, en dat is een grote uitdaging voor ons.”

Alles heeft Umubyeyi samen met haar team moeten opbouwen, en daarbij kwam ze continu voor vervelende verrassingen te staan. Omdat de bloemteelt nieuw is in Rwanda waren zaken als kunstmest en verpakkingsmaterialen bijvoorbeeld niet verkrijgbaar. En alles importeren is duur. „Gelukkig komt deze industrie nu op gang en gaan voor ons de kosten omlaag.”

Ook moest er geïnvesteerd worden in infrastructuur. Zoals irrigatiekanalen, wegen en elektriciteit. „Zo hebben we de weg hiernaartoe helemaal zelf aangelegd, het was eerst echt onbegaanbaar.”

Umubyeyi begon haar carrière in de groente- en fruitteelt, dus over

de bloemenwereld moet ze nog veel leren. Dat maakt de uitdaging volgens haar extra groot. „De prijzen van groente en fruit zijn veel stabiel, eten moeten mensen namelijk altijd. Bloemenprijzen zijn van zoveel factoren afhankelijk, daar moet ik erg aan wennen.”

Ondanks de obstakels vindt Umubyeyi dat ze een heel interessante baan heeft. „Ik heb geleerd heel innovatief en flexibel te zijn.”

Investerders

Omdat Bella Flowers net is begonnen, moet het sociale beleid voor medewerkers nog verder ontwikkeld worden, ze willen zelf stek gaan produceren (in plaats van ze uit Kenia importeren) en het Rwandese rozenmerk moet veel sterker worden. Het is nog niet zeker of zij

degene is die het bedrijf ook in de toekomst leidt. Naast de lap grond rondom Bella Flowers, is namelijk ook Bella Flowers zelf beschikbaar voor investeerders.

„Als het wordt overgenomen, dan zit mijn taak erop. Dan hebben we nieuwe kwekers het vertrouwen gegeven om hier een bloemenbedrijf op te bouwen”, ze lijkt het ook een beetje jammer te vinden. In wiens handen het bedrijf ook komt, Umubyeyi is trots op wat ze met haar team heeft bereikt. „Dat pad in het dichte oerwoud is nu gecreëerd, de weg is vrij gebaad voor investeerders en de wereld weet nu dat er Rwandese rozen zijn.”

TEKST EN BEELD **Eva de Vries**

Bella Flowers moet investeerders laten zien dat het mogelijk is in Rwanda rozen te telen voor de export.

● **2016 – juli**
Eerste rozen geogst.

● **2016 – september**
Eerste export van rozen (naar Nederland).

● **2016 – november**
Eerste deelname aan een internationale handelsbeurs

● **2017 – januari**
Start aanbieden van gezondheidszorg aan werknemers.

● **2017 – augustus**
Laatste drie hectares geplant. Dan zijn er 20 hectares in productie.